

JOZUA 8:1-29

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

Het is algemeen bekend dat het God de HERE behaagd heeft de kinderen Israëls uit het diensthuis van Egypte te verlossen met gebruikmaking van Mozes. Daartoe heeft God die Mozes toen uit het land Midean geroepen, waarheen de man voor de farao van Egypte gevlucht was; een hele reis! Minder bekend is het kleine intermezzo, de kleine tussen-geschiedenis, die zich op die reis met Mozes heeft afgespeeld. Op die reis naar Egypte -let wel: om daar Gods arme verdrukte volk te gaan verlossen!- is Mozes bijna door God gedood! Waarom? Hoe kwam dat? Omdat Mozes nagelaten had, één van de twee zoons die hij had -zeker de jongste- te besnijden! Dàt verzuim heeft Mozes bijna het leven gekost! Pas toen Zippora, z'n vrouw, het kind besneden had, hief God Zijn slaande hand van Mozes op! Hij is zeker doodziek geweest, of zo.

Uit dat kleine intermezzo kunnen we leren hoe God denkt over de verlossing van Zijn volk. Zeker, daartoe is de HERE bereid, maar dan moet het Zijn verbond en woorden ook bewaren, anders... anders slaat Hij nog liever zelfs een geroepen verlosser als Mozes dóód!

Met zulk een intermezzo hebben we nu ook te doen in de geschiedenissen betreffende het stadje Ai. Och, ik zeg nu wel "stadje", maar eigenlijk was het dat nauwelijks. Het Hebreeuwse woord "ai" betekent op zichzelf al: "ruïne, puinhoop". Vroeger had daar zeker een beduidender plaats gelegen, maar die was verwoest, en in een deel van de resten van de oorspronkelijke stad hadden zich wat Kanaänieten gevestigd; niet veel. Het plaatsje was maar een nést, een gàt, een puinhoop: Ai! Maar tóch hebben de Israëlieten daartegen héél lelijk hun hoofd gestoten! U weet hoe het kwam: omdat Israël Gods verbond had geschonden! Omdat Achan zich een deel van de buit van Jericho had toegeëigend. Dat was toen sabotàge geweest; verràd; heulen met de vijand, met Kanaän, waartegenover God in de ondergang van Jericho een voorbeeld had willen stellen. Israël heeft van God veel symbolisch onderwijs ontvangen, en dít was het ook: "Israël! Dat Kanaän, die goddeloze wereld van straks, die heb je NIET lief, begrépen??" U kent de geschiedenis; u kent dat verleden, wat er gebeurd is.

Maar nu een andere vraag. Waarom heeft Jozua nu ook een conflict met dat onbenullige, onbeduidende gehucht, met dat kleine nest, met dat stadje, met dat Ai, geriskeerd? Wat had de man daar dan ook nodig? Dat zal ik u zeggen.

We hebben daareven een tamelijk lange tekst met elkaar gelezen uit Jozua 8; bijna het hele hoofdstuk. Maar toch nog niet dat hoofdstuk Jozua 8 helemaal! Het slot daarvan, de verzen 30-35 niet, nóg niet! Ik zal over díe verzen nu niet veel zeggen. Alleen toch wel dit: in dat slot van Jozua 8, daar zal staan te lezen dat Jozua, zodra hij kon, voldaan heeft aan een oude opdracht; aan een opdracht die hem door Mozes was gegeven, namelijk om bij de bergen Ebal en Gerizim openlijk en op plechtige wijze het verbond met God te vernieuwen. Openlijk! In dat goddeloze Kanaän, d'r middenin, 't verbond met God vernieuwen! En dat is ook inderdaad gebeurd. Aan die opdracht hééft Jozua voldaan, hierna.

Maar nu zou u eigenlijk even de kaart van Palestina voor u moeten nemen. Dan zou u zien wàr die twee bergen, de Ebal en de Gerizim, làgen! Bij de stad Sichem! Behoorlijk ver ten Noorden van Jericho. 't Is tegenwoordig juist die inham, die nog tot Jordanië behoort, 't rijk van koning Hussein, en niet tot Israël. Daar middenin lag Sichem, behoorlijk ver ten Noorden van Jericho. En als u nu die kaart voor u had, dan zou u ook zien dat de weg van Jericho... -daar bevond zich nu immers het Israëlitische leger, bij Jericho en bij Gilgal, nietwaar?- ...dan zou u zien dat de weg van Jericho naar Sichem, liep: langs Ai, over Ai!

Nu, vandààr dat Jozua bevel gegeven heeft dat stadje Ai te verkennen, en vandaar dat hij een eerste poging heeft gedaan om dat even te veroveren. Maar u weet dat die eerste poging een verschrikkelijk fiasco geworden is! Ja, inderdaad, vreselijk! Want als Israël nú al de nederlaag moest lijden tegenover

zó'n handjevol mensen als de mannen van Ai, hoe zou het dan de strijd kunnen volbrengen tegen heel wat grotere steden in het overige Kanaän?! Menselijkerwijs gesproken was Israël's positie toen opeens zeer hachelijk geworden! Maar God vond de situatie helemaal niet hachelijk! God heeft niet eens kunnen uitstaan dat Jozua en de andere oudsten voor Zijn aangezicht, voor de tabernakel, de verbondstent, jammerend op de grond kwamen liggen! De HERE nam dat kwàlijk; ik heb u gezegd, waarom. Als Mózes Gods verbond niet houdt, dan laat God liever Mozes sterven, dan dat Hij het arme Israël door zó'n man uit Egypte verlost! Denk aan dat intermezzo van daareven!

En zie nu hier iets dergelijks. Als Israël Gods verbond niet houdt, als Israël zich encanailleert, als Israël zich verwereldlijkt, als Israël zijn solidariteit met God tegenover dat smérige Kanaän, die perverse Kanaänitische wereld, niet in acht neemt -de zonde van Achan!- dan laat God zijn volk liever nog door een handjevol mannen uit zo'n peuleschil van een stadje als Ai verslaan, dan dat Hij aan een ontrouw volk de beloofde erfenis uitkeert!

Dat is nu ook de betekenis van dit intermezzo, dit intermezzo tussen Jericho -Jozua 6- en de verbondsvernieuwing op de bergen Gebal en Gerizim; slot van Jozua 8. Dit is nu de betekenis van het stadje Ai.

Gemeente, dit was eerst even een inleiding, tot opheldering van het verbànd tussen het een en het ander; voor het overzicht. En nu dan het Schriftgedeelte dat voor ons ligt. Dààrin wordt ons nu de tweede helft verhaald van de geschiedenissen inzake Ai; de betere helft, de vrolijker helft. Hier gaat het nu over de inneming van datzelfde stadje; Jozua 8 vers 1-29. Maar plaatst u nú in gedachten boven dít Schriftdeel maar vast gerust dit opschrift:

"HIJ ZAL ZIJN VOLK NIET EINDELOOS KASTIJDEN!"

Dus de lucht is opgeklaard; het verschrikkelijke drama van Achan is dus voorbij. Heel Israël heeft zich uitdrukkelijk van Achans zonde gedistancieerd, zich vrijgemaakt. Dàt is vrijmaken; vrijmaken doe je van een zonde. Zoals Jacob op zijn sterfbed van de zonde van Simeon en Levi: "daar maak ik mij van vrij!". Zo heeft Israël zich vrijgemaakt van iedere schijn van sympathie voor het lugubere Kanaänitisme. "Daar doen wij niet aan mee, hoor HERE! Daar moeten wij niets van hebben! De HERE is onze God en wij zijn Zijn volk!" Welnu, toen was alles weer goed. En toen heeft God Zelf de weg gebaad om dat vervelende, dat lastige stadje Ai in handen te krijgen; om die hinderpaal op de weg naar Sichem, naar de dag en de plaats van de plechtige verbondsvernieuwing die toch opgedragen was, om die hinderpaal even uit de weg te ruimen.

Hoor nu toch eens naar het eerste woord dat God dan tot Jozua spreekt! "Vrees niet, en wees niet verschrikt!". Ik heb het eens nageteld, en ik heb bevonden dat dit de vierde keer is dat God zó tot Israël sprak. De eerste keer is al geweest toen ze Horeb verlieten, dat prachtige Horeb, met een Alpenklimaat, waar ze de Decaloog, de tien Woorden, hebben gekregen, waar ze de tabernakel hebben gekregen, die mooie tabernakel, en de tabernakeldienst, Gods wondermooie dienst. En toen zijn ze in het jaar 2 na de uittocht, van Horeb vertrokken. En toen zei de HERE: "Vrees niet, en wees niet verschrikt!". Als de Israëlieten tóén op God hadden vertrouwd, dan hadden ze toen al linea recta het beloofde land kunnen binnengaan. Maar ja!, u weet wat er gebeurd is: daar is toen die miserabele geschiedenis van die tien twijfelprekers, de tien spionnen tussen gekomen. Een geschiedenis waar de heilige Geest in Zijn Woord ons zo vaak aan herinnert, tot in Hebrèen toe! En de tweede keer is geweest tegen het einde van de veertig jaar, in Mozes' testament: Deuteronomium. En de derde keer komen we diezelfde bemoediging tegen, gesproken tot Jozua na de dood van Mozes, als het werk gaat beginnen. Dan moeten ze de Jordaan over, dan moet Jericho genomen worden, en dan zegt de HERE tegen Jozua: "Vrees niet, en wees niet verschrikt!" En dít is de vierde keer, nà dat nare geval met Ai. Naar de mens gesproken -inderdaad!- had het er toen met Israël toch maar heel hachelijk voorgestaan! Israël was kleiner dan alle andere volken in Kanaän; Mozes heeft het zelf gezegd: Deuteronomium 7! Zonder Gods bescherming zou Israël toch in een ogenblik door al die volken vernietigd zijn?! Jozua en de andere oudsten hadden daar niet voor niets een hele dag op de grond gelegen, voor Gods aangezicht! En dàg op de grond!! Dat moet u eens proberen! "HERE, wat nú??"

Maar nu zegt diezelfde God -als 't over is, als 't weer goed is!-: "Vrees niet, en wees niet verschrikt!". Hoort u, wat menselijk van God!, wat vriendelijk, wat vaderlijk! Kijk! Zó is God nu ook weer! Ja, die grote God acht het helemaal niet beneden Zijn waardigheid om als militair adviseur op te treden! Toch eigenlijk ook niet vreemd? Kanaän is toch niet veroverd door Israël, maar door de HERE? Denk aan psalm 44! Nauwkeuriger gezegd: door de Éngel des HEREN! Dezelfde die wij nu mogen kennen als Jezus Christus, de Zoon van God! Die Zoon van God heeft Zich in de dagen van Jozua nog niet vernederd, maar treedt dan nog op als Vórst van de stríjdkrachten van Jahwe! De HERE Zelf doet Jozua nota bene een krijgsplannetje aan de hand! Zelfs een krijgsplan, waarin een krijgslist is opgenomen! Ziet u dat?? Zó'n God is nu de HERE! Die krijgslist zou hierin bestaan, dat Jozua nota bene gebruik zou moeten maken van wat eerst een ongeluk was; van die nare gebeurtenis die eerst was voorgevallen, waarin Israël voor dat handjevol mannen van Ai de nederlaag had geleden. Jozua zou, met een behoorlijk groot aantal soldaten, de stad Ai moeten naderen. De mannen van Ai zouden dan opnieuw denken: "Wacht eens even! We zullen die Israëlieten wel eens eventjes weggagen, net als de eerste keer!" En nog dronken van hun overwinningsroes zouden ze zich allemaal buiten de poort van de stad begeven (want Jozua zou dan zogenaamd voor hen vluchten), en dan zouden de mannen van de hinderlaag, die Jozua achter de stad gelegd had, gemakkelijk binnen kunnen komen, en heel Ai in brand steken. En dan zouden Jozua en zijn mannen zich op hun schijnvlucht omkeren, en dan zouden de mannen van Ai tussen twee vuren komen te zitten!

Dat plannetje is Jozua nu aan de hand gedaan door God de HERE zelf! Zó nederbuigend goed is God nu! Zelfs voor een krijgsplan met een krijgslist voelde Hij zich niet te groot! Dat kwam, omdat de verhouding weer goed was! Dan kan Gods Kerk met de HERE over de gewoonste dingen spreken. En zelfs heeft de HERE Jozua niet alleen aan een krijgsplan geholpen, maar hem ook bijgestaan bij de uitvoering van dat plan. Want -lees goed!- het is God ZÉlf geweest, Die hét moment heeft aangegeven, waarop Jozua de speer moest uitstrekken, die in zijn hand was. Het moment, waarop de mannen uit hun hinderlaag moesten opstaan; 't staat er! Dat moment heeft de HÉRE bepaald! Dat moment gaf God aan, die gróte God! Die grote God, de Schepper van hemel en aarde, waar je verstand van stil staat, Die het heelal geschapen heeft, waarin de aarde maar iets kleins is, en waar Palestina maar een klein stukje van was, en waarvan Ai maar een kruimeltje was: dàar lette God op! Ja, maar de verhouding was weer goed! Israël had zich absoluut van de goddeloze Kanaänitische wereld -daar heb ik u al meer van verteld- gedistancieerd! En... dat is Israël nà de verovering van Ai ook blijven doen! Wél hebben de Israëlieten met die stad anders mogen handelen dan met Jericho; Jericho moest een voorbeeld zijn! Dat was echter met de rest van het land Kanaän niet het geval! Dààrvan heeft Israël zich gerust alle bezittingen mogen toeëigenen. Dat was beloofd! Mozes had gezegd: "Gij zult komen te wonen in huizen die gij niet gebouwd hebt, en ge zult de vruchten genieten van bomen en wijngaarden die gij niet geplant hebt!" Maar de bevolking van Ai is door Israël omgebracht, gehoorzaam aan Gods bevel! "Géén gemeenschap met Kanaän, met dat land van Sodom en Gomorra!" Steden die door God Zelf al omgekeerd waren ten tijde van Abraham, óók als een voorbeeld! Als het eerste bedrijf van één drama!

En wanneer zal dat drama eindigen?? Wij weten dat uit de brief van de apostel Judas: dat Sodom en Gomorra een voorspel is geweest op de ondergang van alle goddelozen der aarde op de dag dat onze Here Jezus Christus zal wederkomen ten oordeel, als Hij het kleed der vernedering geheel zal hebben afgelegd, en weer zal optreden als Vórst van de stríjdkrachten des HEREN!

En hiermee is dan dat intermezzo, die tussen-geschiedenis van Israël met dat stadje Ai, afgelopen. Toen Israël de ban uit zijn leven had weggedaan, toen kon het weer op Gods hulp en bijstand rekenen. Toen hief God Zijn slaande hand weer genadig op! Want... Hij zal Zijn volk niet eindeloos kastijden! Als er maar bekering is, als er maar trouw is, als Zijn gemeente maar Zijn verbond houdt, en aan Zijn bevelen denkt, om die te doen!

Gemeente, de les hieruit is voor ons nu toch wel duidelijk, nietwaar? Toen Mozes naar Egypte dacht te kunnen gaan met een onbesneden kind, toen liet God vanwege die ongehoorzaamheid aan Zijn verbond nog liever Mózes sterven, en nog liever Zijn arme volk nóg langer in het Egyptische diensthuis zuchten, dan dat Hij dat verwaarlozen van Zijn verbond door de vingers zag! En toen Israël

zich door de zonden van Achan, één Achan!... -ja! 't staat in de Bijbel!- ...één Achan liet infecteren met de door God vervloekte Kanaänitische wereld van die dagen, toen liet God vanwege die ongehoorzaamheid de heerlijke weg naar Sichem, de weg naar de bergen Ebal en Gerizim, de weg naar de opgedragen plechtige verbondsvernieuwing aldaar, nog veel liever voor de trouwe Jozua versperren door zo'n nest, door zo'n gat als het stadje Ai was, dan dat Hij de verachting van Zijn verbondsrechten door de vingers zag; Zijn rechtsverkorting! Zó is de HERE! Hij neemt het nauw met Zijn rechten!

Zult u daarom denken? Daar moet u eens aan denken, vandaag, bij het zien van de christenheid, een christenheid die onweersprekelijk op haar retour is; op haar retour: àfbraak! àfbraak! àfbraak! overal! En een gedokter, een godsdienstig gedokter! En een economisch gedokter, om het kwaad toch maar te keren! Terwijl er maar één afdoende remedie is: terúg naar Gods verbond en woorden! Bijvoorbeeld in de rechtspraak, zoals ik u daarop al zo vaak heb gewezen. "Wie weet..." zegt de profeet Haggai, "...wie weet, de HERE mocht zich wenden!" Ja, we hebben er geen recht op! Maar er staat toch: "Wie weet, de HERE mócht Zich wenden." En dan ís er misschien nog hoop, zoals in de dagen van Jericho en Ai, toen het zonlicht van Gods genade tóch weer doorbrak, en Israël en Jozua het mochten zien, wat wij zo vaak zingen: "Hij zal Zijn volk niet eindelijk kastijden..."

Daar mogen wij ook staat op maken! Er is een overblijfsel; dat is de keerzijde van de medaille, in àl de boeken van de profeten! En denk erom: van die serie "de boeken der profeten" is het boek Jozua het éérste! Daar begint -eigenlijk- de prediking van de profeten met haar aangrijpend thema, dat zal doorlopen tot in de dagen van Jesaja en Jeremia, en dat ook wij vandaag wel ter harte mogen nemen:

"LAND! LAND! LAND! HOOR DES HEREN WOORD!!"

AMEN.

---

lezen: Jozua 8:1-29.	zingen:	psalm 44:1
		psalm 81:9
		psalm 103:1-4
		psalm 103:7

7 februari 1971.